

MICHAEL FREEMAN
FOTÓSSZEMMEL
Képpozíció a digitális fényképezésben

Számos könyv foglalkozik a tükörreflexes fényképezők beállításával, a különböző alapttechnikákkal – de lássuk be, egy modern és profi géppel ma már bárki tud elfogadható, sőt jó fotót készíteni. De mi különbözteti meg a jót a zseniálistól? Hogyan válik egy kép „a” fényképpé? És főleg: mi választja el a fotóst a fotókészítőktől? Nos, egy fénykép sikerének kulcsa a kompozíció, a látásmód – és persze az a képesség, hogy a környezetből témát válasszon magának.

A fotográfus tudásának legfontosabb elemei közé tartozik az a készség, hogy a valóság egy szeletében észrevegye a fotótémát, majd a rendelkezésre álló képelemeket hatásos, magával ragadó kompozícióba rendezze. A digitális fényképezés megjelenése új, izgalmas megvilágításba helyezte a kompozíció témakörét egyrészt mivel a digitális fényképezőgép közvetlen visszajelzése lehetővé teszi a kép azonnali értékelését és korrekcióját, másrészt pedig azért, mert a képszerkesztő programok az exponálást követően is módot adnak a kép megváltoztatására. Ez azonban, bár egyszerűsíti magát a technikát, csak még nehezebbé teszi a fotós feladatát, hisz a személyi hozzáadott értéknek még erőteljesebben kell dominálnia ahhoz, hogy egy kép kitűnhessen a többi hasonló sokezerből. Gondoljunk csak bele, az Eiffel-tornyot naponta ezrek fotózzák – de igazán jó képet csak nagyon kevesen tudnak készíteni a párizsi szimbólumról, épp azért, mert olyat kell, ami egyszerre üt el a többitől, úgy, hogy közben közvetíti a fotó készítőjének és tárgyának az üzenetét.

Ez a fotózás azon része, amit nem igazán lehet megtanulni. Vannak persze alapttechnikák, el lehet sajátítani vizuális trükköket – és az alapttechnikákra (pl. átlózás, harmadolás, stb.) mindenki felépítheti a saját stílusát, de erre leginkább tényleg csak ráérezni lehet. Michael Freeman Fotósszemmel című könyve azonban segítséget nyújt azoknak a képességeknek a kifejlesztésében, amelyek a fotó témájának kiválasztásához és a hatásos digitális fényképek készítéséhez elengedhetetlenek.

A szerző ráadásul nemcsak a kompozíció hagyományos megközelítéseit ismerteti, de kitér arra

a digitális technikával megjelent új szemléletmódra is, amelynek tudatában a fotós exponálásakor már figyelembe veszi a digitális képszerkesztés, átalakítás, montázskészítés lehetőségeit azokat az új eszközöket, amelyek elősegíthetik, hogy akár a keresőablakban látottaktól lényegesen különböző kép születhessen.

Személy szerint – félig hobbiból, félig a munkáim miatt – én magam is szívesen fotózok, nem túl ügyesen, talán nem is túl ügyetlenül. Eddigi tapasztalataim alapján meggyőződésem, hogy a fotózás, valamint a képszerkesztés-illusztrációkészítés két különböző művészeti ág. Ennek megfelelően, bár természetesen én is sokszor használok ilyen szoftvereket, nem szeretem összemosni a kettőt – és hiszek abban, hogy a vizuális szemléletmód, valamint a kompozíció élesben dől el, az utómunkáknak pedig, bár fontosak, másodlagosnak kell maradniuk egy fénykép esetében. (Ha persze a retusálás-illusztrálás a cél, az a legfontosabb, de hangsúlyozom, a kettő nem ugyanaz.)

Az imént leírtakból adódóan nem kifejezetten vagyok annak a nézőmódnak a híve, mely alapján a szerző arra is biztatja olvasóit, hogy a természetesnél komolyabb hangsúlyt helyezzenek az utómunkákra – olykor kifejezetten természetellenes alkotásokat létrehozva ezzel.

Ettől eltekintve azonban a könyv remek, hasznos, ráadásul több tekintetben véve is hiánypótló, melytől, ha nem is leszünk azonnal profi fotósok, arra tökéletes, hogy az ahhoz vezető út első néhány lépésén mankót nyújtson számunkra. Utána pedig már csak rajtunk múlik, meddig jutunk.

DicsukD